

סבלנות – חי את העכשוו (ה עבר אין העתיד עדין) - בכל דרכיך דעהו

מוסר אביך – פרק ב. בכל דרכיך דעהו

(משל' ג ו): "בכל דרכיך דעהו", צריך לבקש את הקב"ה בתורה הדריכים שהוא מתנהג בהם:

שהוא עוסק בתפלה, אז יבקש את הקב"ה בהבנת עניינו תפלונו וכונה רצואה באמונת הלב באוטם העניים של תפלונו, ולא יבקש את הידענה בשעה הריא בענינים אחרים, כי כן שהוא עוסק בעבודה זו, הקב"ה כביכול שורה מצדיו בזה העבודה דזוקא, ובה ימצאנה ולא במקום אחר.

שהוא עוסק בתורה, ידע שימצא את הקב"ה בהיותו עמוק ועמיק ומעין להבין דבר על בורי ולזכור ולשון היטיב, ובה הוא ידוע אותו ית' בתורתו ולא באופן אחר, כי בשעה זו הוא מתגלה בעבודה זו.

וכן בהיותו עוסק בגמ"ח להיטיב לחברו, אז יבקש את הקב"ה רק בהעממת עצה איך להיטיב לו טוביה גדולה הגונה וקימת.

וכן בכל הדברים שעושה, הרי באמת אין דבר בעולם שאין לכבודו ית' [7], על-כן כל מה שעושה יהיה הכל דברי מצותו ורצוינן, ויבקש בהם את שמו ית', כשישתדל בכל שכלו וכחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכליות השלמות בכל צדי השלמות, ונמצא שהוא ידוע את השם יתרברך בכל הדריכים.

והב' הוא ב' ה"בתורה", שבעצמותם של הדריכים הוא ידוע את הקב"ה.

על-כן הוא (ברכות סג, א): "פרשה קטנה", שאין הצוי בה גודלות והרחבה של חכמאות ומחשבות, אדרבא מצויים בדבר זה שהוא עוסק לבודו; ומכל מקום, "כל גופי תורה תלויים בה", כי בה יעשה הכל כשרה, ומה שמצא כבודו של הקב"ה בתכליות. ורמזו חז"ל לדבריהם (שבת, א): "זמן תפלה לחוד וזמן תורה לחוד", והבן.

[הווספה מכתב יד קדשו: כשאדם פועל איזה דבר של שלימות, בין במחשבה בין במעשה, צריך לשמה בחלוקת ולא ירדוף איזה דבר אחר, כי כל העולם כולו מתקפל לפניו איז דזוקא בפרט זה].